

VALTIONEUVOSTON VIKKO

Toimittanut Valtioneuvoston viestintäosasto

SISÄLLYSLUETTELO

VALTIONEUVOSTO	9
Valtioneuvoston asetukset	9
Valtioneuvoston päätökset	10
Nimitysasiat	12
Raha-asiat	12
HALLITUKSEN NEUVOTTELUT	12
Hallituksen budjettineuvottelut 9. ja 10.9.2015	12
Hallituksen neuvottelu 8.9.2015	15
Ulko- ja turvallisuuspoliittinen ministerivaliokunta	16
LUOVUTETUT MIETINNÖT ..	16

VALTIONEUVOSTO

VALTIONEUVOSTON ASETUKSET

Valtioneuvosto antoi **10.9.2015** seuraavat asetukset:

Valtioneuvoston asetus kuluttajien kannalta sopimattomasta menettelystä markkinoinnissa ja asiakassuhteissa annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n muuttamisesta. Asetuksen pyramidimyyntijärjestelmiä koskevaa säännöstä täsmennetään sen varmistamiseksi, että säännöksellä pannaan

asianmukaisesti täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/29/EY I liitteen 14 kohta. Komissio on 27.3.2015 lähettämässään täydentävässä virallisessa ilmoituksessa katsonut, että voimassa olevan säännöksen sanamuoto ei ole riittävän täsmällinen. Asetus tulee voimaan 1.10.2015. (OM apulaisosastopäällikkö Antti Leinonen 0295 150 264)

Valtioneuvoston asetus Euroopan meri- ja kalatalousrahaston toimintaohjelmasta myönnettävästä tuesta. Asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevan eurooppalaisen asetuksen kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain (1093/2014) nojalla myönnettävistä tuista ja niiden hallinnoinnista. Asetus tulee voimaan 15.9.2015. (MMM kalatalousneuvos Risto Lampinen 0295 162 458)

Valtioneuvoston asetus huumausaineina pidettävistä aineista, valmisteista ja kasveista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta. Asetukseen tehdään kaksi muutosta. YK:n huumausainetoimikunnan yleisistunnon 13.3.2015 päätöksen mukaisesti siirretään 10 ainetta seuraavasti: Liitteestä III AH-7921 vuoden 1961 huumausaineyleissopimuksen listalle I, 25I-NBOMe psykotrooppisia aineita koskevan vuoden 1971 yleissopimuk-

sen listalle I, mefedroni, BZP ja MDPV psykotrooppisia aineita koskevan vuoden 1971 yleissopimuksen listalle II. Liitteestä IV 25B-NBOMe ja 25C-NBOMe psykotrooppisia aineita koskevan vuoden 1971 yleissopimuksen listalle I ja JWH-018, AM-2201 ja metyloni psykotrooppisia aineita koskevan vuoden 1971 yleissopimuksen listalle II. Nämä jo aiemmin kansallisella ja EU-tasolla valvontaan otetut aineet ovat ensimmäisiä niin sanottuja muuntohuumeita, jotka on päätetty ottaa valvontaan myös YK:n yleissopimusten nojalla. Lisäksi lisätään huumausaineluetteloon (liite IV) kansallisesti seitsemän uutta ainetta 2-MeO-PCP, 3-MeO-PCP, 4-MeO-PCP, AB-CHMINACA, MDMB-CHMICA, asetyylifentanyyli ja okfentaniili. Huumausainelain (373/2008) 3 §:n 1 momentin 5 kohdan e-alakohdan ja 3 §:n 2 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan määritellä huumausaineeksi sellaisia huumausainetarkoituksessa käytettäviä aineita, jotka ovat terveydelle vaarallisia ja joista on tehty ilmoitus valvontaan ottamista varten EU:n neuvoston päätöksen mukaisesti tai jotka ovat tällaisen aineen paikkaisomeereja. Esimerkiksi 2-MeO-PCP on päätöksen mukaisesti ilmoitettujen 3-MeO-PCP:n ja 4-MeO-PCP:n paikkaisomeeri. Kyseessä olisi ensimmäinen kerta, kun paikkaisomeeri luoki-

tellaan huumausaineeksi. Paikkaisomeerien luokittelu huumeeksi tuli mahdolliseksi joulukuussa 2014 tehdyn huumausainelain muutoksen myötä. Edellä mainituista kansallisesti luokiteltavista aineista 2-MeO-PCP, 3-MeO-PCP ja 4-MeO-PCP ovat huumausaineeksi luokitellun fensykliidiinin eli PCP:n metoksi johdannaisia. PCP on luokiteltu huumausaineeksi YK:n psykotrooppisia aineita koskevassa yleissopimuksessa. Aineet ovat vaikutukseltaan dissosiativisten aineiden kaltaisia eli ne voivat aiheuttaa sensorista deprivaatiota ja aistiharjoja. AB-CHMINACA ja MDMB-CHMICA ovat synteettisiä kannabinoideja, joiden terveysriskit väärinkäytettyinä ovat verrattavissa muihin jo huumausainelistalla oleviin synteettisiin kannabinoideihin. Luontaisessa kannabiksessa on useita yhdisteitä, joista osa suojaa mahdollisesti yliannostukselta tai psykososin kehittymisen riskiltä. Synteettisistä kannabinoideista nämä ominaisuudet puuttuvat, mikä tekee niistä vaarallisempia. Asetyyli-fentanyyli ja okfentaniili ovat synteettisiä opioideja, jotka muistuttavat huumausaineeksi luokiteltua, kipulääkkeenäkin käytössä olevaa fentanyyliä. Synteettiset opioidit aiheuttavat muun muassa mielialan muuttumista, euforiaa, uneliaisuutta ja hengityksen lamaantumista. Yliannosteltuna opioidit voivat aiheuttaa kuolemaan johtavan hengityslaman. Kansallisesti luokiteltavaksi esitettävät aineet ovat terveydelle vaarallisia huumausainetarkoituksessa käytettäviä aineita. Ne voivat väärinkäytettyinä aiheuttaa huumausaineeksi luokiteltujen aineiden kaltaisia haittoja. Paikkaisomeerian perusteella luokiteltavaa 2-MeO-PCP:tä lukuun ottamatta kaikki aineet on ilmoitettu Euroopan huumausainelaitosten ja niiden väärinkäytön seurantakeskuksen (EMCDDA) varhaisen varoituksen järjestelmään ja ne ovat siten levinneet väärinkäyttöön Euroopassa sekä jossain määrin myös Suomessa. Aineet eivät ole YK:n tai EU:n yhteisen huumausainelaitoksen piirissä, mutta niitä kontrolloidaan useissa Euroopan maissa. Näiden muutosten ja lisäysten lisäksi yhdenmukaistetaan ja modernisoidaan joidenkin liitteissä listattujen aineiden nimiä nykyään käytössä olevan merkintätavan kanssa. Asetus tulee voimaan 28.9.2015. (STM hallitusneuvos Ismo Tuominen 0295 163 341)

Valtioneuvoston asetus kuluttajamarkkinoilta kielletyistä psykoaktiivisista aineista annetun valtioneuvoston asetuksen liitteen muuttamisesta. Huumausainelain mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan määritellä kuluttajamarkkinoilta kielletyksi psykoaktiiviseksi aineiksi sellaisia huumausainetarkoituksessa käytettäviä aineita, jotka voivat olla terveydelle vaarallisia ja joista on tehty ilmoitus valvontaan ottamista varten EU:n neuvoston päätöksen mukaisesti tai jotka ovat tällaisen aineen paikkaisomeereja ja jotka eivät ole lääkkeitä eivätkä huumausaineita. Asetuksella määritellään kuluttajamarkkinoilta kielletyiksi psykoaktiiviseksi aineiksi 65 niin sanottua muuntohuumetta, jotka eivät ole aiemmin olleet Suomessa valvonnan piirissä. Nämä terveydelle mahdollisesti haitalliset aineet on raportoitu eurooppalaiseen varhaisen varoituksen järjestelmään (EWS). Aineiden valvontaan ottaminen on tärkeää, koska aineet leviävät nopeasti EU:n alueella. Asetuksen antamisen jälkeen kyseisten aineiden valmistus, maahantuonti, varastointi, myynnissä pitäminen ja luovuttaminen on huumausainelain 5 §:n 2 momentin mukaan kielletty. Tutkimus- ja teollinen toiminta sekä maahantuonti niitä käyttötarkoituksia varten, on edelleen sallittua ilmoituksen tekemisen jälkeen. Aineiden hallussapito ja käyttö ei ole rangaistavaa. Joulukuussa 2014 tehty huumausainelain muutos mahdollistaa potentiaalisesti haitallisten aineiden, joista kaikista ei kuitenkaan vielä ole kertynyt tarkkoja haittatietoja, kieltämisen kuluttajamarkkinoilta. Mikäli jotkut näistä aineista yleistyvät ja alkavat aiheuttaa merkittävämpiä haittoja, voidaan ne luokitella edelleen huumausaineiksi valtioneuvoston asetuksella huumausaineina pidettävistä aineista, valmisteista ja kasveista (543/2008). Asetus tulee voimaan 28.9.2015. (STM hallitusneuvos Ismo Tuominen 0295 163 341)

Valtioneuvoston asetus laivaväen ruokahuollosta aluksella annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta. Asetuksella muutetaan ruoan laatua ja tarjottavia aterioita koskevaa säännöstä siten, että mahdollistetaan toisin sopiminen kotimaan liikenteessä olevien alusten osalta koskien laivaväelle tarjottavien aterioiden toteuttamistapoja. Lisäksi muutetaan ruokapäiväkirjaan merkittäviä tietoja koskevaa säännöstä siten, että

joitakin tietoja ei enää tarvitse merkitä ruokapäiväkirjaan joko syystä että tietojen merkitseminen on epätarkoituksenmukaista tai koska samat tiedot löytyvät toisaalta. Asetus tulee voimaan 1.10.2015. (STM hallitusneuvos Tuula Andersin 0295 163 506)

VALTIONEUVOSTON PÄÄTÖKSET

Valtioneuvosto teki **10.9.2015** seuraavat päätökset:

Päätös vapauttaa Anne Sipiläinen Suomen edustajan tehtävistä Aasian Kehityspankissa (AsDB), Afrikan kehityspankissa (AfDB), Latinalaisen Amerikan kehityspankissa (IDB) ja Kansainvälisen maatalouden kehittämisrahastossa (IFAD) ja nimittää hänen tilalleen 10.9.2015 lukien alivaltiosihteeri Elna Kalkku. (UM lähetystöneuvos Paula Koski 0295 351 014)

Päätös määrätä oikeusministeriön erityisasiantuntija Samuli Sillanpää valtioneuvoston esittelijäksi. (OM apulaisosastopäällikkö Heikki Lilje-roos 0295 150 428)

Päätös asettaa rikosentorjuntaneuvosto toimikaudeksi 1.10.2015–30.9.2018. Kokoonpano (varajäsenet suluisa): puheenjohtaja: kihlakunnansyyttäjä Eija Velitski Helsingin syyttäjänvirasto; varapuheenjohtaja: poliisilyjohtaja Seppo Kolehmainen Poliisihallitus; jäsenet: apulaisosastopäällikkö Aarne Kinnunen oikeusministeriö, kriminaalipoliittinen osasto (erityisasiantuntija Maria Wakeham-Hartonen oikeusministeriö, demokratia-, kieli- ja perusoikeusasioiden yksikkö), lakimies Jani Kotoaro Rikosseuraamuslaitos (hovioikeudenneuvos Pia Sandvik Helsingin hovioikeus), poliisilytarkastaja Heikki Lausmaa Poliisihallitus (komisario Jarmo Heinonen Helsingin poliisilaitos), kehittämisspäällikkö Tarja Mankkinen sisäministeriö, poliisiosasto (kehittämisspäällikkö Harri Martikainen sisäministeriö, sisäisen turvallisuuden strategia), kulttuuri-asiainneuvos Immo Parviainen opetus- ja kulttuuriministeriö (opetusneuvos Kristina Kaihari Opetushallitus), hallitusneuvos Ismo Tuominen sosiaali- ja terveysministeriö, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osasto (hallitussihteeri Tapani Aaltela sosiaali- ja terveysministeriö, työsuojeluosasto), kehittämisspäällikkö Helena Ewalds (erikoistutkija Eeva Nykänen) Terveyden ja hyvinvoinninlaitos, erityisasiantuntija Päivi Kurikka Kuntaliitto

(päällikkö Matti Koskinen Helsingin kaupunki, turvallisuus- ja valmiusyksikkö), yliarkkitehti Timo Saari-
nen ympäristöministeriö (tutkija Sari Puustinen Aalto yliopisto), yliopisto-
tutkija Martti Lehti (tutkimusjohtaja Janne Kivivuori) Helsingin yliopisto
Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti, psykologi Mari Koskelai-
nen Poliisiammattikorkeakoulu (leh-
tori Reijo Lähde Laurea Ammatti-
korkeakoulu Espoo), asiantuntija
Kaisa Saario Keskuskauppakamari
(johtaja Risto Karhunen Finanssialan
keskusliitto), kehitys- ja strategia-
päällikkö Marja-Riitta Vest Länsi- ja
Sisä-Suomen aluehallintovirasto
(päällikkö Riku-Matti Lehkoinen
Etelä-Suomen aluehallintovirasto,
alkoholihallintoyksikkö), toimitus-
johtaja Pentti Lemmetyinen Suomen
Setlementtiliitto (perheasioiden
asiantuntija Pia Rosengird-Anders-
son Folkhälsan), erikoissuunnittelija
Päivi Okuogume Yhdenvertaisuus-
valtuutetun toimisto (asiantuntija
Sami Puumala Kirkkohallitus) ja laki-
mies Marjut Vuorela Vanhustyön
keskusliitto (toiminnanjohtaja Leena-
Kaisa Åberg Rikosuhripäivystys).
(OM hallitusneuvos Leena Kuusama
0295 150 508)

Päätös asettaa lapsiasianeuvottelu-
kunta toimikaudeksi 1.10.2015–
30.9.2019. Kokoonpano (varajäsenet
suluissa): puheenjohtaja: lapsiasia-
valtuutettu Tuomas Kurttila; varapu-
heenjohtaja: kotimaan vaikuttamis-
työn päällikkö Mirella Huttunen
Suomen Unicef; jäsenet: johtaja Aki
Tornberg opetus- ja kulttuuriministe-
riö (opetusneuvos Anneli Rautiainen
Opetushallitus), erikoissuunnittelija
Mikko Cortés Téllez opetus- ja kult-
tuuriministeriö (pääsihteeri Olli Joen-
suu Suomen Nuorisoyhteistyö - Alli-
anssi ry), neuvotteleva virkamies
Marjaana Pelkonen sosiaali- ja ter-
veysministeriö (erikoistutkija Johanna
Lammi-Taskula Terveyden ja hyvin-
voinnin laitos), lainsäädäntösihteeri
Satu Sistonen ulkoasiainministeriö
(puheenjohtaja Santeri Lohi Nuoriso-
valtuustojen Liitto ry), lainsäädäntö-
neuvos Outi Kempainen oikeus-
ministeriö (johtaja Hanna Helinko
Maahanmuuttovirasto), budjettineu-
vos Jouko Narikka valtiovarainmi-
nisteriö (etuuspuäällikkö Suvi Onni-
nen Kansaneläkelaitos), ohjelmaneu-
vos Sirpa Kekkonen valtioneuvoston
kanslia (puheenjohtaja Suvianna
Hakalehto Lapsioikeusjuristit ry),
poliisitarhastaja Ari Ewvaraye sisä-
ministeriö (toiminnanjohtaja Markku

Jokinen Kuurojen Liitto ry), ylijoh-
taja Minna Karhunen Etelä-Suomen
aluehallintovirasto (ylitarkastaja Kari
Lehtola Itä-Suomen aluehallinto-
virasto), opetus- ja kulttuuriasiain-
johtaja Terhi Päiväranta Suomen
Kuntaliitto ry (johtaja Anja Peltonen
Kilpailu- ja kuluttajavirasto), johtaja
Päivi Kähkönen Suomen evankelis-
luterilaisen kirkon kirkkohallitus (toi-
minnanjohtaja Hanna Heinonen Las-
tensuojelun Keskusliitto ry), puheen-
johtaja, osastonyliääkäri Pekka Lah-
denne Suomen Lastenlääkäriyhdistys
ry (johtava asiantuntija, lakimies
Esa Iivonen Mannerheimin Lasten-
suojeluliitto ry), puheenjohtaja, pro-
fessori, Pentti Arajärvi Lastensuo-
jelun Keskusliitto ry (vt. pääsihteeri
Milla Kalliomaa Mannerheimin Las-
tensuojeluliitto ry) ja koulutuspoliit-
tinen suunnittelija Sari Kokko Vam-
maisfoorumi ry (toiminnanjohtaja
Juha Jämsä Sateenkaariperheet ry).
(OM neuvotteleva virkamies Kaisa
Tiusanen 0295 150 454)

Päätös myöntää maastavientilupa
Sako Oy:lle. Maastavientiluvan perus-
teella yritys saa viedä Kazakstaniin
seuraavan puolustusmateriaalin: tark-
kuuskivääri Sako TRG M10 cal. 338
LM (sis. suujarru) 60 kappaletta,
kaliiberinvaihtosarja Sako TRG M10
cal. 308 Win. (sis. suujarru, lukko,
piippu ja 4 lipasta) 60 kappaletta,
Lipas TRG M10 cal. 338 LM 240
kappaletta, äänenvaimennin AU SL
7 BL 60 kappaletta, äänenvaimenti-
men lämpösuoja 60 kappaletta, etu-
tuki Harris 60 kappaletta, etutuen
kiinnitin 60 kappaletta, kantohihna
60 kappaletta, puhdistussarja 60 kapp-
palletta, kiikarinjalja 60 kappaletta,
kiikaritähitin 5–25 x 56 mm 60 kapp-
palletta, aurinkosuoja kiikaritähit-
äimen putkelle 60 kappaletta, heijas-
tinsuoja kiikaritähitämelle 60 kapp-
palletta, kiikaritähitimen- ja piipun
suoja 60 kappaletta, huoltosarja (työ-
kalut, varaosat) 60 kappaletta, kulje-
tuslaukku 60 kappaletta, asepussi 60
kappaletta, katselukiikari 30 kapp-
palletta, sääasema 30 kappaletta ja käm-
mentietokone 30 kappaletta. (PLM
hallitussihteeri Tuomas Venho 0295
140 414)

Päätös myöntää vientilupa Nammo
Lapua Oy:lle. Vientiluvan perusteella
yritys saa viedä Yhdistyneisiin arabi-
miraatteihin patruunoita .308 Win
AP492 10,7g/165gr 50 000 kappaletta
ja patruunoita .338 Lapua Mag.
AP529 19,4g/300gr 100 000 kapp-
lletta. Tuotteiden loppukäyttäjät on

Yhdistyneiden arabimiraattien puo-
lustusvoimat (GHQ Armed Forces
Presidential Special Guard). (PLM
neuvotteleva virkamies Sanna Poutiai-
nen 0295 140 418)

Päätös määrätä liikenne- ja viestintä-
ministeriö ylitarkastaja Maaria Mänty-
niemi valtioneuvoston esittelijäksi.
(LVM kansliapäällikkö Harri Pursiai-
nen 0295 342 389)

Päätös myöntää Janne Makkulalle
ero työeläkeasioiden muutoksenhaku-
lautakunnan yrittäjätoimintaan pereh-
tyneen jäsenen henkilökohtaisen vara-
jäsenen työelämän ja työmarkki-
noiden olosuhteita tuntevan jäsenen
tehtävästä ja määrätä hänen tilalleen
eläke- ja sosiaaliturva-asioiden asian-
tuntija Samppa Koskela sekä määrätä
psykiatrian erikoislääkäri Roope
Raassina työeläkeasioiden muutok-
senhakulautakunnan lääkärjäsen
Kaija Puustjärvi-Sunabackan henkilö-
kohtaiseksi varajäseneksi 10.9.2015
lukien lautakunnan 31.12.2016 päät-
tyväksi toimikaudeksi. (STM halli-
tussihteeri Inka Hassinen 0295 163
187)

Päätös asettaa valtuuskunta Maail-
man terveysjärjestön Euroopan alue-
toimiston (WHO/EURO) 65. alue-
komitean kokoukseen 14.–17.9.2015
Vilnassa ja oikeuttaa sosiaali- ja ter-
veysministeriö määräämään valtuus-
kunnalle tarvittavat asiantuntijat ja
sihteeri. Valtuuskunnan johtaja on yli-
johtaja Veli-Mikko Niemi sosiaali- ja
terveysministeriöstä ja jäsenet ovat
johtaja Taru Koivisto sosiaali- ja ter-
veysministeriöstä, kansainvälisten
asiain neuvos Outi Kuivasniemi sosi-
aali- ja terveysministeriöstä, neuvot-
televa virkamies Eero Lahtinen sosi-
aali- ja terveysministeriöstä, erityis-
asiantuntija Pasi Mustonen Suomen
pysyvistä edustustosta Genevessä
sekä ylitarkastaja Satu Leino sosiaali-
ja terveysministeriöstä. (STM ylitark-
kastaja Martina Törnkvist 050 379
8392)

Valtioneuvosto lähetti eduskunnalle
10.9.2015 seuraavat Euroopan unionin
säädoskehdotuksia koskevat valti-
oneuvoston kirjelmät:

Valtioneuvoston kirjelmä (U 10/2015
vp) eduskunnalle Euroopan komission
ehdotuksesta neuvoston päätökseksi
väliaikaisten toimenpiteiden perusta-
misesta kansainvälisen suojelun alalla

Italian ja Kreikan tukemiseksi. Osana muuttoliikeagendan toimeenpanoa komissio on tehnyt ehdotuksen EU:n sisäisten siirtojen toteuttamiseksi [COM(2015) 286 final]. Ehdotus koskee yhteensä 40 000 Italiassa ja Kreikassa turvapaikkahakemuksen jättänyttä henkilöä seuraavien kahden vuoden aikana. Suomelle osoitettavien siirtojen kokonaismäärä olisi noin 800 henkilöä. Valtioneuvosto voi hyväksyä kirjelmässä mainituilla edellytyksillä komission esityksen neuvoston päätökseksi ottaen lisäksi huomioon 25. ja 26.6.2015 pidetyn Eurooppa-neuvoston linjauksen. Valtioneuvosto korostaa kaikissa vaiheissa vapaaehtoisuutta pääperiaatteena. (SM hallitusneuvos Annikki Vanamo-Alho 0295 488 678)

Valtioneuvoston kirjelmä (U 11/2015 vp) eduskunnalle ehdotuksista neuvoston päätöksiksi (HNS-yleissopimuksen ratifiointi ja siihen liittyminen Euroopan unionin puolesta). Komissio antoi 22.6.2015 ehdotukset neuvoston päätöksiksi vastuusta ja vahingonkorvauksesta vaarallisten ja haitallisten aineiden merikuljetusten yhteydessä tehdyn kansainvälisen sopimuksen vuoden 2010 pöytäkirjan (HNS-yleissopimus) ratifiointista jäsenvaltioiden toimesta ja siihen liittymisestä unionin puolesta. HNS-yleissopimus sisältää Euroopan unionin toimivaltaan kuuluvia määräyksiä, mutta unioni ei voi liittyä yleissopimukseen, koska yleissopimuksen osapuolia voivat olla ainoastaan valtiot. Päätöksillä mahdollistettiin näin ollen jäsenvaltioiden liittymisen HNS-yleissopimukseen. (LVM hallitusneuvos Tiina Ranne 0295 342 004)

NIMITYSASIA

Valtioneuvosto päätti **10.9.2015** seuraavat nimitysasiat:

Oikeustieteen kandidaatti Kirsi Maaret Suomi valtioneuvoston kanslian lainsäädäntöneuvoksen virkaan 1.10.2015 lukien. (VNK hallitusneuvos Kari Peltonen 0295 160 288)

Diplomi-insinööri Jukka Matti Juusti puolustusministeriön kansliapäällikön virkaan 1.1.2016–31.12.2020. (PLM hallintojohtaja Hannu Antikainen 0295 140 500)

Valtiotieteiden maisteri Sini Wirén liikenne- ja viestintäministeriön neuvottelevan virkamiehen virkaan

1.10.2015 lukien. (LVM kansliapäällikkö Harri Pursiainen 0295 342 389)

Hallintotieteiden maisteri Tomi Lindholm liikenne- ja viestintäministeriön neuvottelevan virkamiehen virkaan 1.10.2015 lukien. (LVM kansliapäällikkö Harri Pursiainen 0295 342 389)

Valtioneuvosto myönsi pääjohtaja Tero Varjorannalle virkavapautta Säteilyturvakeskuksen pääjohtajan virasta 1.9.2016–31.8.2017. (STM osastopäällikkö Raimo Ikonen 0295 163 517)

Diplomi-insinööri Petteri Tiippana Säteilyturvakeskuksen pääjohtajan määräaikaiseen virkasuhteeseen 1.9.2016–31.8.2017, kuitenkin enintään viran haltijan virkavapauden ajaksi. (STM osastopäällikkö Raimo Ikonen 0295 163 517)

RAHA-ASIA

Valtioneuvoston raha-asiainvaliokunta puolsi istunnonsaan **10.9.2015** seuraavia asioita:

Määrärahan ja myöntämisvaltuuden osoittaminen puuntuotannon kestävyden turvaamiseen. Päätöksellä osoitetaan momentilta 30.40.44 (Tuki puuntuotannon kestävyden turvaamiseen) Suomen metsäkeskuksen julkisen palvelun yksikölle kestävä metsätalouden tukia koskevan lainsäädännön nojalla tehtäviin rahoituspäätöksiin myöntämisvaltuutta 20 216 000 euroa ja määrärahaa tuen maksamiseen 16 730 000 euroa. Kun otetaan huomioon aikaisemmin samalta momentilta osoitetut 48 480 000 euron määräraha ja 45 000 000 euron myöntämisvaltuus, on Suomen metsäkeskuksen julkisen palvelun yksikölle osoitettu määrärahaa yhteensä 65 210 000 euroa ja myöntämisvaltuutta yhteensä 65 000 000 euroa momentilta 30.40.44. Määrärahaa ja myöntämisvaltuutta tullaan käyttämään määräraha- ja myöntämisvaltuuden nojalla ensisijaisesti taimikon varhaishoitoa, nuoren metsän hoitoa ja juurikävän torjuntaa koskevien rahoitushakemusten hyväksymiseen ja tuen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa käytetään erityisesti kumotun lain nojalla hyväksytyjen metsäteiden perusparannus-, kunnostus- ja metsänuudistamishankkeiden tukimaksuksiin. (MMM metsäneuvos Marja Hilska-Aaltonen 0295 162 447)

HALLITUKSEN NEUVOTTELUT

HALLITUKSEN BUDJETTI-NEUVOTTELUT 9. JA 10.9.2015

Hallitus sopi tulevien vuosien talouslinjauksista

Hallitus on sopinut vuoden 2016 budjettiesityksestä. Budjettiriihessä sovittiin myös vuosien 2016–2019 julkisen talouden suunnitelmasta sekä työllisyyttä vahvistavasta lisätalousarvioesityksestä vuodelle 2015.

Vuoden 2016 talousarvioesityksen määrärahoiksi ehdotetaan 54,1 miljardia euroa. Talousarvioesitys sisältää hallitusohjelmassa sovitut sopeutustoimet, jotka ensi vuonna alentavat valtion menoja ja lisäävät maksutuloja yhteensä noin 0,8 miljardilla eurolla.

Vuoden 2016 budjettiesityksen tulot ja menot

Vuoden 2016 budjettitalouden tulojen arvioidaan olevan 49,1 miljardia euroa, josta verotulojen osuus on 40,8 miljardia euroa. Valtion verotulojen arvioidaan kasvavan noin kahdella prosentilla vuonna 2016 verrattuna edellisvuoden budjettiin. Veropohjien kasvu on jäämässä vaatimattomaksi hitaan kokonaistuotannon kasvun takia. Hallitusohjelman mukaisesti työn verotusta kevennetään. Vuoden 2016 veronkorotukset kohdistuvat pääasiassa välilliseen verotukseen.

Vaikka sopeutustoimet alentavat valtion menoja, on määrärahataso vuonna 2016 vain hieman alempi kuin kuluvalle vuodelle on budjetioitu. Menoja nostavat hallituksen kärkihankkeet sekä mm. valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus, eläkkeensaajien asumistukeen kohdistuvien leikkausten lievennys, turvapaikanhakijat sekä puolustusmateriaalihan- kintojen ajoitusmuutokset.

Tiedotteen liitteessä on poimintoja budjetin verotus- ja määrärahamuutoksista.

Valtionvelan kasvu jatkuu 5 miljardin euron vuosivauhdilla

Vuoden 2016 budjettiesityksessä alijäämän arvioidaan olevan 5 miljardia euroa. Valtionvelan määrä vuoden 2016 lopussa nousisi noin 106 miljardiin euroon, mikä on noin 50 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteen. Vuonna 2019 valtionvelan arvioidaan kasvavan noin 120 miljardiin euroon.

VALTIONEUVOSTON VIIKKO

	2015 varsinainen talousarvio	2015, LTAE3	2016, talousarvioesitys	2017, JTS	2018, JTS	2019, JTS
Tulot (mrd. euroa)	49,1	49,1	49,1	49,4	50,8	51,7
Menot (mrd. euroa)	53,9	54,4	54,1	55,2	55,7	55,7
Alijäämä (mrd. euroa)	4,7	5,3	5,0	5,9	4,9	4,0

Julkisen talouden suunnitelma toimii myös Suomen vakausohjelmassa

Hallitus päätti budjettiriihessään myös ensimmäisestä julkisen talouden suunnitelmastaan. JTS sisältää valtiontalouden kehyspäätöksen lisäksi mm. rahoitusasematavoitteet ja kuntatalouden menorajoitteen. Valtiontalouden kehyspäätös luo sitovan nelivuotisen kehyksen. Suunnitelmassa hallitus asetti hallituskaudelle seuraavat rahoitusasematavoitteet:

- valtiontalouden alijäämä korkeintaan 1/2 % suhteessa kokonaistuotantoon
- kuntatalouden alijäämä korkeintaan 1/2 % suhteessa kokonaistuotantoon
- työeläkerahastojen ylijäämä noin 1 % suhteessa kokonaistuotantoon
- muiden sosiaaliturvarahastojen rahoitusasema tasapainossa.

Suunnitelma on samalla Suomen vakausohjelma, joka toimitetaan EU:n komissiolle. Se vastaa EU:n vaatimukseen keskipitkän aikavälin budjettisuunnitelmasta.

Julkista taloutta sopeutetaan

Hallitusohjelmassa sovittiin menojen vähentävistä tai maksutuloja korottavista toimenpiteistä, joilla tavoitellaan julkisen talouden noin 4 miljardin euron nettomääräistä sopeutusta vuoden 2019 tasolla. Veroperuste-
muutosten vaikutukset eivät sisälly tähän kokonaisuuteen. Nämä hallitusohjelmassa sovitut sopeutustoimenpiteet on pääsääntöisesti sisällytetty vuoden 2016 talousarvioesitykseen ja vuosien 2016–2019 julkisen talouden suunnitelmaan (pl. muutama asia, joiden valmistelu on vielä liian varhaisessa vaiheessa vaikutusten arvioimiseksi). Lisäksi eräiden toimenpiteiden vaikutukset ovat täsmentyneet valmistelun aikana. Esimerkiksi indeksikorotusten jäädyttämisillä saavutettavan säästön arvio on alentunut hallitusohjelman aikaisista vaikutusarvioista aiempaa matalampien hintanustusten takia.

Päätettyjen toimenpiteiden ja maksutulokorotusten nettomääräinen

vaikutus julkiseen talouteen on arviolta noin 3,5 miljardia euroa vuoden 2019 tasolla. Hallitusohjelman mukaisten sopeutustavoitteiden saavuttamiseksi on hallitus tehnyt eräitä lisäsäästö-
päätöksiä, kuten suurimpana KEL- ja elinkustannusindeksisidonnaisten etuuksien indeksikorotusten jäädyttäminen.

Jatkossa valtion kunnille aiheuttamilla menoilla on yläraja

Kuntien talous on lähivuosina koe-
tuksella. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlasketusta tuloksesta arvioidaan muodostuvan hieman alijäämäinen, ja alijäämä syvenee tarkastelujaksun lopulla.

Julkisen talouden suunnitelmassa asetettu kuntatalouden rahoitusasematavoite (alijäämä korkeintaan 1/2 prosenttia suhteessa kokonaistuotantoon) merkitsee runsaan miljardin euron sopeutustarvetta vaalikauden loppuun mennessä.

Päävastuu kuntatalouden sopeutuksesta on valtiolla, mutta myös kunnilla itsellään on merkittävä vastuu kuntatalouden tasapainottamisesta. Rahoitusasematavoitteen saavuttamisen tueksi hallitus on asettanut kuntatalouden menorajoitteen, jolla rajoitetaan valtion toimenpiteistä kuntatalouden toimintamenoihin aiheutuvaa painetta.

Kuntien valtionavut ovat vuonna 2016 noin 11 miljardia euroa ja vuosina 2017–2019 noin 10,5 miljardia euroa. Hallitusohjelma sisältää useita kuntien menojen kasvua hillitseviä ja siten kuntataloutta vahvistavia toimia.

Hallituksen päätöksenteon perustana syntyvät talousnäkömät

Suomen talous on supistunut kolmena edellisenä vuonna. Työttömyysaste nousee lähelle kymmentä prosenttia kuluvana vuonna, ja sen ennustetaan pysyvän edelleen korkeana. Vuonna 2016 työllisten lukumäärä kääntyy hienoiseen nousuun suhdannetilanteen lievän kohenemisen myötä.

Investointien suotuisan kehityksen myötä vuoden 2016 kasvuksi ennuste-

taan runsas prosentti. Kuluttajahintojen arvioidaan laskevan hienoisesti tänä vuonna. Ensi vuonna hintojen nousu kiihtyy mutta pysyy maltillisena.

Suomen julkinen talous on muuttunut pysyvämmän alijäämäiseksi pitkittyneen heikon suhdannetilanteen sekä pidempiaikaisten rakenneongelmien vuoksi. Julkinen talous on alijäämäinen myös ensi vuonna, joskin sopeutustoimet pienentävät alijäämää. Väestön ikääntymisestä johtuva menojen kasvu aiheuttaa pysyvän lisähaasteen julkisen talouden tasapainottamiselle.

Suomen julkisen talouden alijäämä ylitti EU:n perussopimuksen määrittelemän kolmen prosentin viitearvon vuonna 2014. Tämä raja ylittynee myös kuluvana vuonna. Euroopan komission kesäkuun arvion mukaan hallituksen uudelle 2016 päättämät sopeutustoimet riittävät pienentämään julkisyhteisöjen alijäämän alle kolmen prosentin ensi vuonna, mikä tarkoittaa alijäämäkriteerin täyttymistä.

Vaikka velka ylittää 60 prosentin rajan tänä vuonna, ja velkakriteeri rikkoutuu vuodesta 2016 eteenpäin, tämä ei vielä johda liiallisen alijäämän menettelyn käynnistämiseen. Komissio arvioi kesäkuussa, että liiallisen alijäämän menettelyn käynnistäminen ei ole perusteltua. Suomi on näin ollen edelleen vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevässä osassa ja siihen kohdistuvat sen mukaiset vaatimukset.

Kolmannessa lisätalousarviossa työllisyyden parantamiseen 25 milj. euroa

Työllisyyskehitys on ollut alkuvuodesta heikkoa. Erityisesti ICT-alalla on kesän aikana ilmoitettu laajoista irtisanomisista.

Julkisiin työvoima- ja yrityspalveluihin ehdotetaan lisäystä 21,6 miljoonaa euroa johtuen työttömyyden kasvusta ja Microsoftin irtisanomisista. Lisäksi ehdotetaan lisämäärärahaa ELY:n ja TE-toimistojen toimintamenoihin irtisanomistilanteiden käsitelyyn helpottamiseksi.

Korkeakoulutettujen koulutukseen ehdotetaan 1,35 miljoonan euron lisäystä ja ammatilliseen lisäkoulutukseen 1 miljoonan euron määrärahalisäystä. Lisärahoituksen turvin voidaan tarjota koulutusta yhteensä noin 750 henkilölle. Lisäksi ehdotetaan 5 milj. euron lisäystä ammatillisen koulutuksen kehittämiseen.

Lisäksi kolmannessa lisätalousarvioesityksessä ehdotetaan yhteensä kolmen miljoonan euron lisäystä Poliisin ja Maahanmuuttoviraston toimintamenoihin turvapaikkapäätöksenteon sujuvuuden turvaamiseksi. Ajoneuvojen romutuspalkkiokokeiluun ehdotetaan 5 miljoonan euron lisäystä, jotta kokeilua voidaan jatkaa vuoden loppuun.

Maatalouden kannattavuuden ja maatalojen maksuvalmiuden turvaamiseen ehdotetaan 20 milj. euron panostusta.

Lisätalousarviossa tuloarvioita korotetaan nettomääräisesti 6 miljoonaa euroa. Muutostarpeen taustalla ovat alkuvuoden verokertymätiidot.

Lisätalousarvioesitys hyväksytään valtioneuvoston istunnossa 17. syyskuuta, jonka jälkeen se julkaistaan kokonaisuudessaan valtiovarainministeriön verkkosivuilla.

Kärkihankkeiden rahoitus varmistui

Hallitus on päättänyt 1,6 miljardin euron kertaluonteisista panostuksista kärkihankkeisiin ja korjausvelan pienentämiseen vuosina 2016–2018. Vuonna 2016 kärkihankerahoitusta käytetään noin 220 miljoonaa euroa. Lisäksi korjausvelan pienentämiseen ehdotetaan 100 miljoonaa euroa.

Kärkihankkeet rahoitetaan pääosin osinkotuloilla ja valtion osakeomistusten myynnillä. Rahoituksesta 330 miljoonaa euroa katetaan kehyksissä olleen Pesararadan rahoituksen purkamisella.

Vuoden 2016 talousarvioesitys hyväksytään valtioneuvostossa 28. syyskuuta, jonka jälkeen se myös julkaistaan kokonaisuudessaan valtiovarainministeriön verkkosivuilla. Valtioneuvostossa päätetään samana päivänä julkisen talouden suunnitelmasta. Talousarvioesitykset pohjautuvat valtiovarainministeriön uuteen suhdanneennusteeseen, joka julkaistaan 28. syyskuuta valtiovarainministeriön Taloudellisessa katsauksessa.

Lisätietoja: pääministerin erityisavustaja Riina Nevamäki, p. 040 705

2593, pääministerin talouspoliittinen erityisavustaja Markus Lahtinen, p. 050 491 3842, oikeus- ja työministerin erityisavustaja Juha Halttunen, p. 050 574 0236 ja valtiovarainministerin erityisavustaja Suvi Aherto, p. 050 349 6121

Poimintoja vuoden 2016 talousarviosta sekä julkisen talouden suunnitelmasta 2016–2019

Verotus

Anσιο- ja pääomatuloverot

– Työn verotusta kevennetään hallitusohjelman mukaisesti erityisesti pieni- ja keskituloisilla korottamalla työtulovähennystä 450 miljoonalla eurolla vuonna 2016.

– Ansiotuloverotukseen tehdään ansiotasoindeksiin muutosta vastaava tarkistus kaikilla tulotasoilla.

– Asuntolainan korkovähennys-oikeutta rajoitetaan edelleen ja aiemmin päätettyä nopeammin siten, että vuonna 2016 vähennyskelpoista on enää 55 % asuntolainan korkomenoista.

– Luovutustappio säädetään vähennyskelpoiseksi kaikesta pääomatulosta, kun se on voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti vähennyskelpoista ainoastaan luovutusvoitosta.

– Ns. avainhenkilölain voimassaoloa jatketaan.

– Verotuksessa otetaan määräaikaisesti käyttöön ns. tehokasta katumista koskevat säännökset. Luonnollinen henkilö tai kuolinpesä välttyy veropetosta koskevilta rikosoikeudellisilta seuraamuksilta, jos hän oma-aloitteisesti ilmoittaa verotuksesta aikaisemmin puuttuneita tuloja tai varoja vuoden 2016 aikana.

– Yksityishenkilöiden korkeakouluille tekemät 850–500 000 euron lahjoitukset säädetään vähennyskelpoisiksi.

– Pääomatuloverotuksen ylempää verokantaa korotetaan 33 prosentista 34 prosenttiin.

– Yle-veroa tarkistetaan Yle-indeksi-jäädytyksen johdosta siten, että pienimmän maksuunpantavan veron määrää korotetaan 51 eurosta 70 euroon. Alin tuloraja, jolla veroa aletaan maksaa, nousee noin 7 500 eurosta noin 10 300 euroon vuodessa. Tällöin noin 300 000 pienituloista jää kokonaan Yle-veron maksuvelvollisuuden ulkopuolelle.

– Ns. solidaarisuusveron alarajaa alennetaan 90 000 eurosta 72 300 euroon vuosille 2016 ja 2017.

Yhteisövero

– Kuntien yhteisövero-osuuden korotuksen päätyminen vuoden 2015 lopussa ja seurakuntien yhteisövero-osuuden siirtyminen valtiolle vuoden 2016 alusta kasvattavat valtion osuutta yhteisöveron tuotosta.

Valmisteverot

– Tupakkaveroa korotetaan. Esitetyn korotuksen seurauksena tupakkaveron tuoton arvioidaan kasvavan vuositasolla 68 miljoonaa euroa. Tupakkaveron korotukset ovat hallituskaudella yhteensä 270 miljoonaa euroa.

– Lämmitys-, voimalaitos- ja työkonepolttoaineiden veroa korotetaan. Korotuksen arvioidaan kasvattavan valtion verotuloja vuositasolla nettomääräisesti noin 75 miljoonalla eurolla.

Muut verot

– Hallitusohjelman mukaisesti autoverotusta kevennetään hallituskaudella yhteensä noin 200 miljoonaa euroa. Kevennys toteutetaan asteittain vuosina 2016–2019. Muutoksen asteittaisella voimaantulolla pyritään hillitsemään käyttäytymisvaikutuksia sekä välttämään kertaluonteisen suuren veromuutoksen aiheuttamia auto-kaupan markkinahäiriöitä ja varastarvojen äkillistä alenemista sekä kuluttajien kannalta epäoikeudenmukaisia vaikutuksia.

– Ajoneuvoveroa ehdotetaan korotettavaksi siten, että valtion tulot kasvavat vuositasolla 100 miljoonaa euroa.

– Jäteveroa korotetaan.

– Kiinteistöveroa korotetaan.

– Työttömyysvakuutusmaksua korotetaan nykyarvion mukaan yhdellä prosenttiyksiköllä. Korotus jakautuu tasan palkansaajien ja työnantajien kesken.

Määrärahat

Kansainväliseen kehitysyhteistyöhön osoitetaan yhteensä 0,7 miljardia euroa. Kehitysyhteistyömäärärahojen tason arvioidaan vuonna 2016 olevan 0,35 % bruttokansantulosta.

Sisäiseen järjestykseen ja turvallisuuteen kohdistetaan hallitusohjelman mukaisesti 50 miljoonan euron lisäys. Lisäpanostus osoitetaan mm. tuomioistuimille, Rikosseuraamuslaitokselle, Poliisille, Rajavartiolaitokselle sekä Tullille.

Rikoksen uhreille tarjottavat tuki- ja palvelut järjestetään uhridirektiivin edellyttämällä tavalla yhteistyössä sosiaali- ja terveyshallinnon ja palveluita tuottavien järjestöjen kanssa.

Tuomioistuinmaksuja korotetaan ja maksullisuuden soveltamisalaa laajennetaan hallitusohjelman mukaisesti niin, etteivät muutokset heikennä vähäraisten oikeusturvaa.

Maahanmuuttopolitiikan, pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanoton ja paluumuuttajien muuttovalmennuksen menoihin kohdennetaan noin 158 miljoonaa euroa, mikä on noin 97 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2015 varsinaisessa talousarviossa. Kotouttamispolitiikan määrärahoiksi ehdotetaan 144 miljoonaa euroa, joka on 47 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2015 varsinaisessa talousarviossa. Talousarvioesityksen määrärahat on mitoitettu 15 000 turvapaikanhakijan mukaan. Kiintiöpakolaisten määrä on edelleen 750–1 050.

Puolustusmateriaalihankintoihin osoitetaan hallitusohjelman mukainen 50 miljoonan euron lisäpanostus.

Subjektivista päivähoito-oikeutta muutetaan 1.8.2016 alkaen siten, että jokaisella lapsella on oikeus saada varhaiskasvatusta 20 tuntia viikossa esiopetukseen asti. Kokopäiväiseen varhaiskasvatukseen olisi oikeus, mikäli lapsen vanhempien tai muiden huoltajien työ, opiskelu, yrittäjäisyys tai omassa työssä oleminen sitä edellyttäisi.

Lisäksi varhaiskasvatuksessa kasvattajien ja yli 3-vuotiaiden lasten määrän suhdetta muutetaan 1:7:stä 1:8:aan 1.8.2016 lähtien. Toteutetaan varhaiskasvatuksen kehittämissuunnitelma, jolla lisätään lastentarhaopettajien koulutuspaikkoja 120:lla sekä kehitetään varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa.

Opintotuen indeksisidonnaisuudesta luovutaan. Opintotukijärjestelmän uudistamista valmistellaan siten, että uudistus astuu voimaan syksyllä 2016.

Liikenneväylien investointeihin varataan 544 miljoonaa euroa. Muun muassa aloitetaan Helsingin ratapihan toiminnallinen parantaminen -hankkeen, jossa tavoitteena on vähentää lähi- ja kaukojunaliikenteen häiriöitä Helsingin alueella ja muualla Suomessa sekä lisätä ratapihan kapasiteettia.

Vuorotteluvapaan ehtoja kiristetään vuonna 2016 siten, että säästö julkiseen talouteen vuositasolla noin 50 miljoonaa euroa.

Työelämä 2020 -hanketta jatketaan.

Lapsilisien indeksisidonnaisuus poistetaan.

Sairausvakuutuskorvauksiin kohdistetaan säästöjä alentamalla matkakorvauksia ja lääkäri- ja hammaslääkärikorvauksia.

Lääkekustannuksiin kohdistetaan säästöjä muun muassa ottamalla käyttöön vuotuinen alkuomavastuu, jonka jälkeen oikeus sairausvakuutuskorvaukseen lääketoista jatkossa alkaa. Lisäksi tehdään useita muita lääkekorvausten kustannusten kasvua hillitseviä toimenpiteitä.

Ruokavaliokorvaus lakkautetaan vuodesta 2016 lukien.

Sairaus- ja vanhempainpäivärahojen määräytymisen tulorajoja ja korvausastetta muutetaan niin, että sairauspäivärahan 70 prosentin korvaustasoon oikeuttavan tuloajan rajaa lasketaan nykyisestä ja vanhempainpäivärahan 30 ensimmäisen päivän ajalta maksettavaa korotettua päivärahaa alennetaan. Lisäksi vanhempainvapaakausilta karttuvaa loma-oikeutta rajataan.

Takuueläkettä korotetaan noin 23 eurolla kuukaudessa, jonka kustannusvaikutus on asumistukimenoja vähennys huomioon ottaen 26 miljoonaa euroa vuonna 2016.

Eläkkeensaajan asumistuki etuutena lakkautetaan 1.1.2016 lukien. Jatkossa myös eläkkeensaajat saavat yleistä asumistukea. Muutoksen vaikutuksia tuensaajien etuuden tasoon lievennetään vuositasolla 30 miljoonalla eurolla.

Lapsiperheiden kotipalvelujen saatuun turvaamiseen ja lastensuojeluun kohdennetaan 10 miljoonaa euroa.

Omais- ja perhehoidon kehittämiseen kohdistetaan kehyskaudella täydellä valtion rahoituksella lisäpanostuksia.

Helsingin yliopistolle ja Itä-Suomen yliopistolle korvamerkitystä rahoituksesta luovutaan vasta vuonna 2017.

Kunnallisiin avopalveluihin oikeuttavaa haitta-asterajaa alennetaan lievämmäisille sotainvalideille 20 prosentista 15 prosenttiin.

Merkittävimmät hallitusohjelmassa sovitut sopeutustoimenpiteet, jotka eivät vielä sisälly julkisen talouden suunnitelmaan ovat erikoissairaanhoidon kannustinjärjestelmä ja toisen asteen koulutuksen reformi. Niiden valmistelu on vielä liian varhaisessa vaiheessa tarkkojen vaikutusten arvioimiseksi. Kyseiset sopeutustoimenpiteet ovat tulossa voimaan 2017.

Tiedotustilaisuuden kalvot 10.9.2015

<http://valtioneuvosto.fi/documents/10184/1058456/Budjetti-infon-kalvot-100915/>

HALLITUKSEN NEUVOTTELU 8.9.2015

Hallituksen esitykset toimista kustannuskilpailukyvyn parantamiseksi

Hallituksen tavoitteena on nostaa työllisyysaste 72 prosenttiin ja työllisten määrää 110 000 henkilöllä vaa-likauden loppuun mennessä. Velkaantumisen suhteessa bruttokansantuotteeseen taittuu vaa-likauden loppuun mennessä ja velaksi eläminen lopetetaan vuonna 2021.

Pääministeri Juha Sipilän mukaan hallituksen ratkaisut ovat välttämättömiä Suomen kilpailukyvyn parantamiseksi. Erityisenä haasteena on kymmenen miljardin euron kestävyysvaje. Neljä miljardia hallitus on päättänyt kattaa säästöillä, noin neljä miljardia rakenteellisilla uudistuksilla ja loput kilpailukykyä parantavilla toimilla, joihin kuuluvat kustannuskilpailukyvyn parantaminen, palkkamalti ja tuottavuuden parantaminen.

Yhteiskuntasopimuksen kariututtua hallitus on joutunut erittäin huonon taloudellisen tilanteen takia etsimään poikkeuksellisia toimia yksikkötyökustannusten alentamiseksi viidellä prosentilla ja työntekijöiden muutosturvan vahvistamiseksi. Ehdotukset ovat seuraavanlaisia.

Työntekijöiden muutosturvan parantaminen

– Yli 20 henkilöä työllistävien yritysten työntekijöille tarjotaan irtisanomisajan palkan ohella oikeus uudelleentyydytyksestä edistävään valmennukseen, jonka arvo vastaa vähintään yrityksen keskimääräistä kuukausipalkkaa.

– Työnantajan on tarjottava yli 20 hengen yrityksessä työterveyshuollon

palvelut kuuden kuukauden ajan irtisanomisajan jälkeen.

Perhevapaakustannusten tasaaminen

– Nuorten naisten työllistymistä edistetään tasaamalla perhevapaista työnantajille aiheutuvia kustannuksia 2 500 euron kertakorvauksella.

Kustannuskilpailukyyn parantaminen

– Loppiainen ja helatorstai muutetaan palkattomiksi vapaapäiviksi vuosityö-aikaa lyhentämättä.

– Sairauspäivien korvaustasoa alennetaan niin, että ensimmäinen päivä on vastaisuudessa palkaton ja päiviltä 29 maksetaan 80 prosenttia palkasta.

– Ylityökorvaukset puolitetään ja sunnuntaikorvauksia pienennetään 75 prosenttiin.

– Pitkiä, erityisesti julkisella sektorilla olevia lomia lyhennetään 38:sta 30:een työpäivään.

– Yksityisen työnantajan sosiaaliturvamaksua alennetaan 1,72 prosenttiyksiköllä vuoden 2017 alusta.

”Näillä esityksillä pyritään korjaamaan rapautunutta kilpailukykyämme. Pohjimmiltaan on kyse työpaikojen lisäämisestä ja siten suomalaisen hyvinvointiyhteiskuntamme säilyttämisestä, jopa pelastamisesta. Tämä on työssäkäyvien osuus Suomen nostamiseksi takaisin raiteilleen tässä vakavassa tilanteessa” Sipilä sanoo.

Esitykset on tarkoitus toteuttaa pakotavalla, nykyisten työehtosopimusten päätyttyä sovellettavalla lainsäädännöllä, joka on voimassa seuraavan työehtosopimuskauden alkaessa. Lailla säädettävät toimet ovat täsmällisiä ja tarkkarajaisia.

Hallitus on arvioinut huolellisesti, että esitykset eivät ole ristiriidassa perustuslain säännösten tai Suomen EU- tai ILO- jäsenyyteen liittyvien velvoitteiden kanssa. Valmistelun osana on kuultu oikeusministeriötä ja järjestetty epävirallinen asiantuntija-keskustelu.

Hallitus on keskustellut ehdotuksista työmarkkinaosapuolten kanssa ennen niiden julkistamista ja jatkaa keskustelua huomenna talousneuvostossa. Talousneuvoston jälkeen hallitus päättää hallituksen neuvottelussa toimistaan. Keskustan, Perussuomalaisen ja Kokoomuksen eduskuntaryhmät ovat omalta osaltaan hyväksyneet esitetyt toimet. Lainsäädännön valmistelu tehdään normaaliin tapaan yhteistyössä työmarkkinajärjestöjen

kanssa. Lisäksi hallitus on arvioinut toimien vaikutusta yhdenvertaisuuteen ja sukupuolten väliseen tasa-arvoon.

Pääministeri Sipilä tuo hallituksen esittelemät toimenpiteet kilpailukyyn parantamiseksi eduskuntaan valtioneuvoston tiedonantona syyskuun 2015 loppuun mennessä. Tavoitteena on, että tarvittavat lakimuutokset on tehty viimeistään kesäkuussa 2016.

Pääministeri Sipilän esitys tiedotustilaisuudessa <http://valtioneuvosto.fi/documents/10616/1266558/Kilpailukyky-korjaavat-toimet.pdf/7ff5537e-e921-4bbf-a54a-6f2a0f681faa>

Lisätietoja: pääministerin poliittinen erityisavustaja Riina Nevamäki p. 040 705 2593, pääministerin talouspoliittinen erityisavustaja Markus Lahtinen p. 050 491 3842 ja valtiovarainministeriön valtiosihteeri Martti Hete-mäki p. 0295 530 292

**ULKO- JA TURVALLISUUS-
POLIITTINEN MINISTERI-
VALIOKUNTA**

Ukrainan tilanne ja Suomen osallistuminen MINUSMA-rauhanturvaoperaatioon esillä TP-UTVA:ssa

Tasavallan presidentti ja valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittinen ministerivaliokunta keskustelivat tiistaina 8. syyskuuta Ukrainan tilanteesta. Sotatoimet Itä-Ukrainassa ovat viime päivinä lieentyneet, mutta pysyvän tulitauon aikaansaaminen on edelleen keskeistä Minskin sopimuksen toimeenpanolle. Venäjän tulee kantaa vastuunsa Ukrainan tilanteen vakauttamisessa ja edistää väkivallan lopettamista Itä-Ukrainassa ja Krimillä.

Suomi painottaa Ukrainan yhteiskunnan ja talouden uudistusten jatkamisen merkitystä. On tärkeää, että Ukrainan paikallisvaalit 25.10. järjestetään Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön (Etyj) periaatteita noudattaen. Ukrainan viranomaiset ja yksityisen sektorin edustajat pääsivät elokuun lopussa sopuun Ukrainalle annettavista velkahelpotuksista. Ukraina tarvitsee kansainvälisen yhteisön tukea uudistuksilleen.

Kokouksessa keskusteltiin myös Suomen osallistumisesta YK:n MINUSMA-rauhanturvaoperaatioon Malis-sa. Tasavallan presidentti ja valtio-

neuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittinen ministerivaliokunta linjasivat, että Suomi vahvistaa osallistumistaan ja osallistuu operaatioon korkeintaan 20 henkilöllä. Valiokunta sai myös katsauksen Suomen ja Ruotsin välisestä puolustusyhteistyöstä.

Lisätietoja: osastopäällikkö Jukka Salovaara, p. 0295 350 636 ja osastopäällikkö Terhi Hakala, p. 0295 351 300 (Ukrainan tilanne), ulkoasiainministeriö, vanhempi osastoesiupseeri Hannu Teittinen, p. 0295 140 317 (MINUSMA) ja vanhempi osastoesiupseeri Sami Nurmi, p. 0295 140 336 (puolustusyhteistyö), puolustusministeriö.

**LUOVUTETUT
MIETINNÖT**

Oikeusministeriö julkaisi **10.9.2015** selvityksen koskien **syrynnän seuranta-järjestelmää**, jonka tavoitteena on ollut tuottaa tarkastelu syrjinnän ilmenemisestä ja yhdenvertaisuutta edistävästä toimenpiteistä koulutuksessa sekä empiirinen osio yhdenvertaisuuden toteutumisesta vähemmistöryhmiin kuuluvien nuorten opintojen ohjauksessa. Tarkastelussa on keskitytty yhdenvertaisuuden toteutumiseen opiskelijavalinnassa, oppilään-ohjauksessa ja opinto-ohjauksessa, koulujen ja oppilaitosten opetuksessa, arvioinnissa ja oppimisympäristöissä. Yhdenvertaisuutta estävänä tekijänä voidaan nähdä riittämättömät resurssit henkilökohtaisen ja yksilön vahvuuksia tukevan ohjauksen antamiseen. Erityistä huomiota tulisi aineiston perusteella kohdistaa yleisemmin opetuksen, monipuolisten opetus- ja arviointimenetelmien hyödyntämiseen. Osaaminen ja resurssit erityisen tuen tarjoamiseen jakaantuvat epätasaisesti. Selkeäksi kehittämiskohdeeksi nousee koulujen ja oppilaitosten ilmapiiri, joka voi olla este yhdenvertaisuuden toteutumiselle. Syrjinnän vaarassa olevien nuorten tukemiseen työelämäyhteistyössä tulisi kiinnittää erityistä huomiota ja työelämäyhteistyössä tulisi valmentaa työnantajia ohjaamaan ja kohtaamaan erilaisia oppijoita. Lisäksi kehitettävää ilmeni henkilöstön koulutuksessa yhdenvertaisuusteemoihin. Yhdenvertaisuussuunnittelu tulee vuoden 2015 alussa pakolliseksi peruskoulu-ihin ja toiselle asteelle. Selvitys

on luettavissa osoitteessa [http://
www.oikeusministerio.fi/fi/index/
julkaisut/julkaisuarkisto/144180127
4539.html](http://www.oikeusministerio.fi/fi/index/julkaisut/julkaisuarkisto/1441801274539.html). Lisätietoja antavat tutkija
Laura Jauhola, p. 050 443 1841 ja yli-
tarkastaja Nexhat Beqiri, p. 0295 150
193, oikeusministeriö.

Valtioneuvoston viikkoa koskevat tiedustelut ja huomautukset pyydetään osoittamaan valtioneuvoston
viestintäosastolle, os. Snellmaninkatu 1 A, 00170 Helsinki, p. 0295 160 139, 0295 160 126.

Edita Publishing Oy, Helsinki 2015